

Duurzaam Dongen
Doen!

Van het aardgas af? Dongen pakt het aan!

Om de klimaatverandering tegen te gaan, is het nodig om minder CO₂ uit te stoten. Bijna alle landen hebben daarom het Klimaatakkoord ondertekend. Daarin staat dat de wereld in 2050 CO₂-neutraal moet zijn. Om dit te bereiken, wordt fossiele energie uit olie en gas vervangen door duurzame energie uit vooral zon en wind. En daar zet ook Dongen de schouders onder.

Wat doet de gemeente?

Alle gemeenten in Nederland stellen een Transitievisie Warmte op. Hierin staat hoe de gemeente stap voor stap stopt met aardgas. Daarbij wordt samengewerkt met inwoners en ondernemers. Een van de onderdelen van de Transitievisie Warmte is het wijkuitvoeringsplan. Daarin wordt de overstap van aardgas naar andere vormen van warmte en warm water uitgevoerd. Zo blijft het bij iedereen in huis warm en aangenaam.

Wijkuitvoeringsplan 's Gravenmoer

In 's Gravenmoer is in 2022 als eerste gebied gestart met een wijkuitvoeringsplan. Een team van vijftien enthousiaste inwoners trekt samen op met de gemeente, de dorpsraad, welzijnsorganisatie

ContourdeTwern en woningcorporatie Casade. De komende jaren worden nieuwe wijkuitvoeringsplannen opgestart in de gemeente. Zo pakken we de energietransitie samen aan.

Niet afwachten maar zelf aan de slag

Met woningisolatie bespaar je direct flink op de stookkosten. Ook wordt het makkelijker om de woning duurzaam, met bijvoorbeeld een (hybride)warmtepomp, te verwarmen. Het plaatsen van zonnepanelen is een andere mogelijkheid om te verduurzamen. Het levert 'gratis' energie op. Een duurzaam huis is daarom goed voor het milieu én voor de portemonnee. Weten wat jij kunt doen? Kijk op duurzaamdongen.nl met tips en praktijkverhalen van inwoners.

Samen werken we aan de toekomst. Ook Dongen is volop bezig met klimaat en duurzaamheid. Je ziet steeds meer zonnepanelen, aardgasloze woningen en andere vormen van verduurzaming in onze gemeente.

Verduurzamen doen we samen

Het verduurzamen van je eigen huis zorgt voor een comfortabele plek om te wonen. De afgelopen jaren hebben mijn vrouw en ik ons huis ook verduurzaamd. Zo hebben we nu muurisolatie, HR++ glas en een hybride warmtepomp. Hierdoor is het aangenaam warm in huis. Voor het opwekken van energie hebben wij op ons dak zonnepanelen laten leggen. Voor veel maatregelen hebben we gebruik kunnen maken van landelijke subsidies.

Aan de slag

Je kunt ook verduurzamen door kleine aanpassingen te doen. Kies bijvoorbeeld voor LED lampen of het vervangen van energieslurpende apparaten. Je leest er alles over in deze duurzaamheidskrant. Duurzaam Dongen Doen!

Wethouder René Jansen,
Duurzaamheid

Duurzame doeners aan het woord

Veel inwoners van de gemeente Dongen zijn al volop bezig met het verduurzamen van hun huis en het vergroenen van de tuin. Wat hebben zij geleerd en wat zijn hun belangrijkste tips? Als echte doeners geven zij een inkijkje in de weg naar verduurzaming.

Corrie en Thieu Verharen

Elke kleine stap is belangrijk

Verduurzamen gaat niet alleen om grote aanpassingen doen. "We letten extra op ons elektriciteitsverbruik. We hebben LED lampen en zetten deze bijvoorbeeld alleen aan als dat nodig is. Dit zijn kleine aanpassingen die een stuk minder geld kosten, maar wel iets opleveren." Elke kleine stap is belangrijk. "Je doet het namelijk niet alleen voor jezelf, maar juist ook voor het milieu!" Corrie en Thieu Verharen.

Je huis moet een fijne plek zijn

"We hebben voor het verduurzamen van ons huis advies gekregen van Energie Dongen. Ik vind dat zij echt goede coaches hebben. Zij hebben hier meegekeken toen we al een aantal dingen hadden aangepast.

Desiree en Yves Poiesz

Eerder hebben al eens bedrijven meegekeken naar isolatie in ons huis, maar we kregen van iedereen ander advies. Dat is wel echt lastig want waar doe je nou echt goed aan? Zeker als je wilt beginnen is het heel fijn als een energiecoach zo met je mee kan kijken en je advies geeft. Zij geven je handige tips waarmee je meteen aan de slag kunt. Je huis moet gewoon een fijne plek zijn. Dat moet het uitgangspunt zijn." Desiree en Yves Poiesz.

Gemak en comfort

"Ik vind het ook belangrijk te investeren in projecten met wind en zonne-energie. Uiteindelijk levert dat me ook meer geld op dan het laten staan op de bankrekening. Uiteindelijk hebben wij nu een energierekening van minder dan tien euro in de maand. Het is hier nooit te koud, het

Rob Noordanus

is hier nooit te warm, het is hier niet donker en we eten ook geen rauw eten om energie te besparen. Ik wil wel het gemak en het comfort van 2023 en dat kan ook gewoon." Rob Noordanus.

Inspiratie

Kijk voor meer inspirerende verhalen op: duurzaamdongen.nl/doeners/

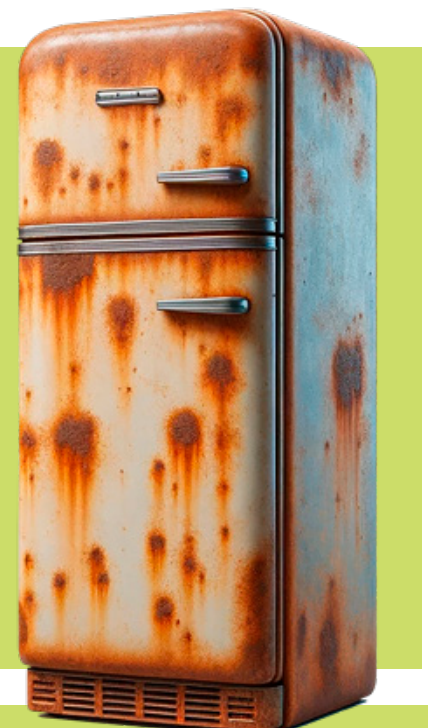
Vervang energielurpers en bespaar energie

Heb je een hoge energierekening, maar snap je niet goed waar dat door komt? Misschien heb je ongemerkt een of meer energielurpers in huis. Verouderde apparaten (van rond 2000) verbruiken heel veel energie.

Vergelijk maar eens: een 15 jaar oude koelkast verbruikt gemiddeld 350 kWh, terwijl een nieuwe energiezuinige koelkast met dezelfde inhoud maar 150 kWh verbruikt. Vooral koel-vriescombinaties en wasdrogers zijn dankzij nieuwe technologie tegenwoordig veel zuiniger geworden en gebruiken wel zestig tot zeventig procent minder energie

dan oude apparaten. Stel dat je al je huishoudelijke apparaten van ongeveer 15 jaar oud zou vervangen door nieuwe energiezuinige alternatieven, dan bespaar je tot wel veertig procent op je totale stroomverbruik! Dat scheelt je honderden euro's per jaar.

Gaat een verouderd apparaat kapot? Kijk dan eens naar een energiezuinig alternatief. Dan maak je een slimme én duurzame keuze, voor het klimaat én voor je portemonnee. Ook kan je kiezen voor tweedehands apparaten die energiezuiniger zijn. Let hiervoor op het energielabel van het apparaat.

Naden en kieren dicht voor minder tocht!

Door de brievenbus, langs het kozijn of onder de deur door. Tocht kan overal vandaan komen. Het zorgt voor kou in huis en onnodig energieverbruik. De oplossing is vaak simpel. Maak naden en kieren zoveel mogelijk in je huis dicht, bijvoorbeeld met tochtstrips of kit. Je huis voelt warmer én je verspilt minder energie.

Let op! Zorg wel voor goede ventilatie, bijvoorbeeld met roosters in de ramen. Dit is belangrijk voor gezonde lucht in huis.

Wat zijn naden en kieren?

'Naden en kieren' is een verzamelnaam voor allerlei plekken in huis die tocht veroorzaken. Maar wat is een naad? En wat is een kier? Naden zijn openingen tussen de vaste delen van je huis, bijvoorbeeld tussen het dak en de muur. Kieren zitten tussen de bewegende delen, vooral bij deuren of ramen die open kunnen.

Wat levert het me op?

Het dichtmaken van alle naden en kieren in een gemiddelde hoekwoning of twee-onder-een-kap scheelt zo'n 70 m³ gas per jaar. Dat komt neer op een jaarlijkse besparing van € 90,-. En als de thermostaat dan ook nog een graadje lager kan (omdat het huis warmer aanvoelt), dan bespaar je nog eens zo'n € 160,- per jaar. Samen € 250,- per jaar dus! Heb je vragen over het verduurzamen van je huis? Een energiecoach van Energie Dongen Samen Duurzaam komt gratis bij je thuis voor duurzaamheidsadvies.

Een groene en klimaatbestendige tuin, vraag een subsidie aan!

We krijgen door klimaatverandering steeds vaker te maken met weersextremen; hittegolven, langere periodes van droogte en stortbuien. Meer groen in de gemeente zorgt voor verkoeling tijdens warme periodes. Ook jij kunt met jouw groene tuin het verschil maken! Via duurzaamdongen.nl kun je voor de onderstaande maatregelen subsidie aanvragen.

Groene daken

Een groen dak (of daktuin) is een milieubewuste keuze: met plantjes op je dak vang je regenwater op, ontlast je het riool, houdt je de lucht schoner en bied je voedsel aan insecten.

Onttegenen en vergroenen van de tuin

Tegels en bestrating in je tuin houden warmte langer vast. Daardoor kan de temperatuur in de zomer snel oplopen en kan regenwater niet goed de grond in trekken. Vervang tegels in je tuin daarom voor groen! Dat is veel beter voor de biodiversiteit én voor het klimaat.

Water doorlatende oplossingen

Wil je toch tegels in de tuin? Denk dan eens aan waterpasserende of waterdoorlatende verharding, zoals grind of terrastegels die water doorlaten. Hiermee kan het regenwater toch de bodem inlopen.

Het afkoppelen van je regenpijp

Het afkoppelen van je regenpijp betekent dat regenwater niet meer het riool in stroomt. Het water stroomt naar de tuin of wordt ondergronds opgevangen. Goed voor de natuur, milieu en riool. Het schone regenwater wordt niet onnodig gezuiverd en het riool kan beter omgaan met veel neerslag.

Opvangen van hemelwater

Er valt tegenwoordig zestig procent meer regenwater dan vijftig jaar geleden. Wist je dat je al dat overtollige regenwater eenvoudig kunt opvangen in je eigen tuin? Dit 'gratis' water kun je namelijk heel goed hergebruiken!

Samen vergroenen? Vraag subsidie aan!

Heb jij met je bureau, school, vereniging of stichting uit Dongen een duurzaam idee? Ook daar kan je subsidie voor aanvragen. Zo werken we samen aan een groener en klimaatbestendig Dongen!

5 Energiebesparende tips

De prijs van energie is hoog. Met een paar simpele tips kun je tot wel honderden euro's per jaar op gas besparen. Ook thuis kan je de knop omzetten. Aan de slag! Hoeveel ga jij besparen?

1

Zet je thermostaat op maximaal 19 graden

Zet de thermostaat niet hoger dan 19 graden als je thuis bent. Met elke graad lager bespaar je gas en dus geld. **Besparing € 200,- per graad.**

2

Douch maximaal 5 minuten

80% van je warmwaterverbruik stroomt door de douche. Wil je een stapje extra zetten? Installeer een waterbesparende douchekop. **Besparing: € 130,- per jaar.**

3

Verwarm alleen de ruimtes waar je bent

Verwarm niet je hele huis. Draai in ruimtes waar je niet bent de verwarming op nul. Ook in de slaapkamers. Houd de deuren in huis dicht. **Besparing: € 550,- per jaar.**

4

Schakel over naar ledverlichting

Het lijkt gek om een lamp te vervangen die nog werkt, maar voor het klimaat en voor je energieverbruik is het veel beter om over te stappen naar ledverlichting. **Besparing: 85-90% minder stroomverbruik.**

5

Hang de was op

Een droger gebruikt veel stroom. Je was op een rek of aan de lijn laten drogen is gewoon gratis. **Besparing: € 50,- per jaar.**

Energieloket Dongen

Wij helpen je energie te besparen.

Duurzame stappen zetten. Dat kan lastig zijn. Want welke energiebesparende maatregelen passen het beste bij jouw situatie? Bij het Energieloket kan je terecht met al je vragen over energieverbruik en het verduurzamen van je huis. Dus ben je op zoek naar gratis en onafhankelijk advies? We helpen je graag!

Het Energieloket is open op dinsdag en donderdag van 9.00 tot 12.00 uur. Loop gerust even binnen in de spreekkamer op de eerste verdieping in De Cammeleur aan Hoge Ham 126. Bellen of mailen kan natuurlijk ook! Tijdens openingstijden én op vrijdag van 9.00 tot 11.00 uur zijn we telefonisch bereikbaar op 0162-238000. Per e-mail zijn we bereikbaar via info@energiedongen.nl.

Het Energieloket is een samenwerking tussen Energie Dongen Samen Duurzaam en gemeente Dongen. Lees meer op de website van Energie Dongen Samen Duurzaam: energiedongen.nl/energieloket-dongen/

Gratis hulp bij het besparen van energie

Door energieverpilling te verminderen, kunnen energierekeningen omlaag. Daarom biedt de gemeente Dongen, in samenwerking met Sobolt, Energieklus aan voor 600 woningen. Bewoners ontvangen kosteloos energiebesparende producten en persoonlijk advies thuis. Tijdens een huisbezoek installeert een Energieklusser direct middelen zoals tochtstrips, radiatorfolie en LED-lampen. Bewoners krijgen naast deze installatie ook extra bespaartips. Zo helpt de gemeente Dongen haar inwoners om effectief te besparen op energiekosten.